26. LETO
službe kulturnemu in gospodarskemu napredku Slovencev v Wisconsinu

JUGOSLOVENSKI OBZOR

26th YEAR
of Service to the Yugoslavs of Wisconsin and to the Country

The Only Yugoslav Newspaper, printed and published in State of Wisconsin for 40,000 Residents of Yugoslav Extraction. — Official Organ of South Slavic Benevolent Union 'Sloga' and Alliance 'Lily' of Wisconsin

Entered as second-class matter January 21, 1926 at the post office of Milwaukee, Wisconsin, under the Act of March 3, 1879.

ŠT. — NO. 492. MILWAUKEE — WEST ALLIS, WIS., JUNE 9. JUNIJA 1938. LETO X. — VOL. X. — ESTABLISHED 1913.

Dogodki po Sloveniji in ostali Jugoslaviji

* **Smrt dr. Ivana Laha.** V sredo, 18. maja, je v Ljubljani po dolgem trpljenju preminul eden najodličnejših slovenskih pisateljev in književnikov, profesor dr. Ivan Lah. Z njim je legel v grob eden najplodonosnejših slovenskih pisateljev in nacionalnih borcev, ki je tvegal svoje življenje in je moral prestati veliko trpljenja zaradi svoje značajnosti in zaradi svojih velikih ciljev, ki jim je bil zvest tudi v najtežjih časih vojnih grozot in strahot. Pokojnik se je rodil 9. decembra 1881 v Trnovem pri Ilirski Bistrici. Gimnazijo je dovršil v Ljubljani. Maturiral je leta 1903. Po maturi je odšel v Prago. Po končanih univerzitetnih študijah je začel potovati. Potoval je na Poljsko, v Rusijo in po Balkanu. Leta 1911. je vstopil v uredništvo "Dana", ki je zastopal jugoslovensko politično in kulturno usmerjenje. Leta 1914. je bil med prvimi, ki so bili aretirani in internirani kot politični osumljenci. Zaprt je bil na Ljubljanskem gradu, nato interniran v raznih avstrijskih taboriščih, tako tudi v zloglasnem Mittergrabernu. Leta 1917. so ga poslali na romunsko fronto, kjer mu je krogla prestrelila hrbtenico. Težko ranjen je bil prepeljan v praško bolnišnico, kjer je tudi dočakal prevrata in osvobojenja svoje domovine. Nekaj časa se je mudil po prevratu v Mariboru, kjer je sodeloval pri organizaciji mariborskega gledališča, pozneje pa se je preselil v Ljubljano in postal l. 1920 profesor na mestni ženski realni gimnaziji, kjer je služboval do smrti. Lahovo književno in publicistično delo je zelo obširno. Pisati je začel že v Alojzijevišču kot tretješolec. V peti šoli je napisal zgodovinsko povest "Uporniki". V javnost je stopil pod pisateljskim imenom Bogdan. Zgodaj je začel pisati zgodovinske povesti, ki jih je zajemal iz ljudskega sporočila. V tej smeri je nadaljeval Jurčičevo povest. Za "Uporniki" je izšla epska pesnitev "Gospod Ravbar" in "Vaška kronika". Glavno njegovo zgodovinsko pripovedovalno delo so "Brambovci", roman v dveh velikih delih iz francoskih časov in "Sigmovo maščevanje". Njegova "Knjiga spominov", v kateri je opisal svoje borbe za jugoslovanske ideale in svoje trpljenje v internaciji in na fronti, je izdala Vodnikova družba, kakor tudi njegove "Vodnike in Preroke" in dva zvezka knjige "V borbi za Jugoslavijo". Sodeloval je v številnih kulturnih društvih, bil je književni referent "Vodnikove družbe, član načelstva Tiskovne zadruge in odbornik v številnih kulturnih društvih. Dr. Ivan Lah je dotrpel. Postavil si je v življenju lep, trajen spomenik s svojo obsežno in pomembno književno tvorbo, s svojim vzgledom v borbi za narodne ideale in s svojim vzornim življenjem.

* **Pridelovanje bombaža v Jugoslaviji.** Površina zasejana z bombažem, se je v Južni Srbiji povečala letos od 1800 do 3100 ha. Povprečni pridelek na hektar je 1000 kg. Kakovost lanske letine je bila izredna. V vsej Južni Srbiji pa je 70,000 ha zemlje, ki je pripravna za gojitev bombaža. Ker pa bombaž zelo izčrpa zemljo, se more zasejati le vsako tretje leto in bi se mogel bombaž v Južni Srbiji pridobivati vsako leto na površini, veliki 23 tisoč hektarov. Letos se bodo začeli poskusi z bombažem tudi v donavski banovini, zlasti v Bački.

* **Kužno vnetje možganske mrene.** Že od začetka leta se je na južnem Pohorju v presledkih pojavljala bolezen, ki je zadnji čas zavzela velik obseg. Gre namreč za kužno bolezen, ki je razširjena posebno v tinjski in čadramski župniji. Samo v tinjski je od novega leta umrlo 13 otrok. Zelo nevarno je obolelo tudi nekaj starejših mladoletnikov, vendar so pa vsi ozdravili. Odraslih se ta bolezen ne loteva.

* **20 milijonov ameriške dediščine ni od nikoder.** Pred dvema letoma je zbudila pozornost vsega prebivalstva Posavja novica, da je rodbina pokojnega Martina Berceta iz Breganskega sela pri Veliki dolini dobila veliko dediščino iz Amerike. Za zadevo se je zanimal tudi izseljenski komisarijat v Zagrebu in uvedel raziskavo, ki pa še ni prinesla nobenega uspeha. Gre se za okoli 20 milijonov dinarjev, ki si jih baje skušajo prilastiti razni sleparji v Ameriki.

* **Madžarski Jud je hotel vtihotapiti denar v Jugoslavijo.** Judom se zadnje čase na Madžarskem precej slabo godi, ker je bil tudi tam izdan tako imenovani "judovski zakon". Zato žele tamkajšnji Judje spraviti svoje premoženje bolj na varno, to se pravi čez mejo. Obmejni stražniki na jugoslovensko-madžarski meji imajo zavoljo tega zdaj zelo mnogo posla. Tako je te dni neki madžarski Jud hotel v avtomobilskih kolesih pretihotapiti v Jugoslavijo za osem milijonov dinarjev madžarskega denarja. Bil je tako nepreviden, da je pred svojim odhodom iz Madžarske to skrivnost zaupal tudi svojemu šoferju. Ta pa se je polakomnil nagrade in je naznanil obmejnim stražnikom, da se bo tega dne pripeljal na mejo z nekim Judom. Avtomobil naj na meji dobro preiščejo, kajti omenjeni Jud bo imel skrito med kolesjem velikansko vsoto. Ko sta se oba pripeljala na mejo, kakor je napovedal šofer, so obmejni stražniki avtomobil preiskali ter našli v njem omenjeno vsoto. Šofer bo baje dobil za nagrado dva milijona dinarjev.

* **Borba za življenje na razbitem splavu.** Nedavno popoldne je več ljudi bilo priča, kako sta se dva splavarja borila z valovi Save nedaleč od Zagorja. Za splavarje najnevarnejši kraj je Prusnik sredi med Zagorjem in Trbovljami. V strugi je skalovje, nad katerim se dvigajo valovi. Splavarji se te zagate silno boje. Omenjena splavarja sta vodila velik splav. namenjen za trboveljski premogovnik. Prvi krmar je že srečno prekrmaril ob skalovju in pogledal nazaj na manj veščega tovariša. Tisti trenutek pa je zadnji del splava zadel ob skalovje in se je razbila vezava. Zadnji splavar je bil naenkrat do vratu v mrzli vodi, vendar je plaval in so ga kmalu rešili iz Save. Sprednji splavar pa je sam ostal na dveh kosih lesa, ki se jih je kleče oklepal z rokami. Plavajoč mimo trboveljske postaje in rudniške separacije je glasno prosil pomoči. Šele pri tunelu so vsega izčrpanega rešili. Gospodar ima okrog 1000 din škode, splavarja pa sta prestala toliko strahu, da tega svoj živ dan ne bosta pozabila.

* **Bogat berač.** Nedavno je v mariborski bolnišnici umrl 54-letni hlapec Anton Mohorko, ki je pred smrtjo zahteval policijskega stražnika, češ, da mu mora nekaj važnega povedati. Še preden je stražnik prišel je Mohorko izdihnil. Ko so pregledali njegovo obleko, so našli v suknjiču zašitih 25,000 dinarjev in štiri hranilne knjižice z vlogami 175,000 dinarjev. (Skupno okoli $5000.) Mariborska policija je takoj uvedla preiskavo, da ugotvi odkod pokojniku toliko denarja. Izkazalo se je, da je bil Mohorko izredno varčen in skop človek. Imel je precej denarja, ki ga je posojal proti visokim obrestim. Videli so ga večkrat tudi, da je šel beračit, zlasti v Slovenske gorice, na Dravsko polje in v Dravsko dolino. Po cestah je pobiral cigaretne ogorke in sploh vse, kar se mu je zdelo kaj vredno, prenočeval pa je po hlevih in kozolcih. Če mu je kdo kaj daroval, je spravil v nahrbtnik in pozneje prodal. Mariborska policija je na podlagi zbranega gradiva ustavila preiskavo, ker je ugotovljeno, da si Mohorko ni prisvojil denarja na nezakonit način. Zdaj iščejo pokojnikove dediče, če jih je kaj imel.

* **Mati je zakrivila smrt otroka.** Pred okrožnim sodiščem v Mariboru je bila te dni razprava proti 36letni viničarki Ani Cvetkovi iz Krčevine pri Ptuju, ki je bila obtožena, da je povzročila smrt svojega lastnega otroka. Ugotovljeno je bilo, da je otrok umrl zaradi stradanja in popolne zanemarjenosti. Mati je zanikala krivdo, da bi bila ona povzročila smrt, ter se je zagovarjala, da je otrok bolehal ter ni mogel uživati hrane. Podpiral jo je v njenem zagovoru tudi njen mož, priče pa so izpovedale tako obtežilno, da je bila obtoženka obsojena na štiri mesece (!) zapora.

* **Žaloigra starega hišnika.** Na Bledu si je končal življenje znani vrtnar in oskrbnik vile nekega ljubljanskega odvetnika, 75letni Janez Kogovšek. Starček, ki zavoljo visoke starosti ni bil več sposoben za hujše delo, je zadnja leta živel v precejšnji bedi. Da je bila nesreča še večja, mu je obolela žena. Tako je moral stari mož skrbeti za njo in še za dva otroka. Vilo, ki je bil v njej za hišnika, so nedavno začeli prezidavati in pri delu je pomagal tudi Kogovšek. Zaradi izplačila mezde je pa prišel navzkriž z lastnikom in pravijo, da mu je bilo nedavno odpovedano stanovanje. Vse to je šlo staremu možu tako na živce, da je obupal nad življenjem. Šel je v drvarnico in se obesil. Žaloigra starega moža, ki je bil na Bledu dobro znan in se je tudi marljivo udejstvoval v gasilstvu, je zbudila splošno sočutje.

Kongres se zaključi najbrž ta teden. -- Bratski boj v Čehoslovaški. -- Laskave besede o Slovencih v kongresu Z. D. -- "Hell, ne helium za Hitlerja."

Kongres Zdr. držav bo najbrž zaključen v petek 10. junija. Rešiti ima še predloge glede minimalnih delavskih plač in delovnih ur ter zediniti se za vsoto, ki naj jo dovoli za nadaljevanje WPA del. To so zadnja in najvažnejša vprašanja, ki jih mora kongres rešiti pred odhodom na počitnice.

Senatna zbornica je že odobrila vsoto $3,750,000.000 za WPA dela ter za direktni in indirektni relif. V kongresni zbornici se zdaj bije boj, ali naj se ta svota zniža za $400,-000.000. Pričakuje se, da bo sporazum dosežen do petka.

V boju okoli proračuna za relifna javna dela se je v zadnjem času znaten del takozvanih "uporni" kongresnikov in senatorjev 'spreobrnilo' ter zdaj podpirajo Rooseveltov program. Prvotno so zahtevali, da se proračun zniža za $2,-000,000,000. Po treh tednih boja pa so se končno udali in pristali na zahteve administracije.

V izdatni meri je k temu "spreobrnenju" brez dvoma pripomogel nedavni izid primarnih volitev v nekaterih državah, v katerem se še vedno odraža Rooseveltova nezlomljiva popularnost.

* * *

V Bratislavi, glavnem mestu slovaškega dela čehoslovaške države, so se zadnjo nedeljo vršile velike demonstracije, v katerih so od političnih harlekinov podžgani kmetje slovaške narodnosti zahtevali ali popolno avtonomijo za Slovaški del republike, ali pa direktno odcepitev od države. Prav po vzoru sudetskih Nemcev, ki žele pod okrilje Hitlerja.

Slovaški politiki so padli v hrbet svojim češkim bratom v trenotku, ko se nahaja Čehoslovaška v največji nevarnosti s strani Hitlerja. V kakšno skrajnost gredo ti politiki, katerim načeljuje znani župnik Andrej Hlinka, jasno kaže dejstvo, da hočejo za Slovake lastno državljanstvo ter lastno carino in monopol. Zakoni, ki bi jih sprejel čehoslovaški parlament, bi postali pravomočni le, če bi jih sprejela tudi večina slovaških poslancev. To — z enakimi zahtevami sudetskih Nemcev — ne pomeni ničesar drugega, kot razkosanje države na tri dele, oziroma še bolje: uglajanje terena Hitlerju, da bo pobasal vse tri.

Da je temu tako, jasno priča slovaška grožnja, da se v slučaju, ako jim Praga ne prizna tega, raje odcepijo od Češke ter se predajo Poljski ali Nemčiji.

Da, dolgo dovolj so Slovaki itak že bili predani na milost in nemilost Madžarom ter so tega očividno že tako vajeni, da brez nadvlade tujcev ne morejo več živeti . . .

O, da, preljuba slovanska "vzajemnost" in "sloga" . . !

* * *

Prihod ljubljanskega župana dr. Juro Adlešiča med ameriške Slovence, je našel odmev tudi v kongresu Zdr. držav. Kot poroča clevelandska "Am. Domovina" prinaša uradni "Congressional Record" z dne 17. maja, med drugim sledečo izjavo ohijskega kongresnika Roberta Crosserja, ki jo je podal v kongresu o ameriških Slovencih:

"Preteklo nedeljo sem bil počaščen od zastopnikov malega slovenskega naroda v Clevelandu, ki me je povabil na otvoritev Jugoslovenskega kulturnega vrta v Clevelandu. Rečem, da sem bil počaščen od zastopnikov 'malega' slovenskega naroda. Toda, gospodje tovariši v kongresu, povem vam, da so to ljudje, katerim v vseh svojih dolgih letih občevanja z narodi, nisem še našel para.

"Ti Slovenci v Clevelandu so inteligentni, lojalni Amerikanci in nas, rojene Amerikance, prevladuje neka nova, vzvišena misel, ko se pogovarjamo s temi ljudmi, ki so v resnici vredni vsega našega spoštovanja. Poznam Slovence že nad 30 let, odkar sem tu med vami, gospodje tovariši v kongresu, toda nisem imel prilike še vse do 15. maja letos priti v stik s toliko voditelji slovenskega naroda, ki bi tako inteligentno predstavljali ne samo svoj narod, pač pa našo Ameriko! . ."

Kongresnik Crosser spada med veterane v kongresu. Bil je že desetkrat zaporedoma izvoljen v ta visoki urad ter zastopa 21. kongresni distrikt. Njegove laskave besede v kongresu o clevelandskih Slovencih, so gotovo v kredit tudi vsem ostalim Slovencem oziroma Jugoslovenom po Ameriki ter mu smemo zato biti zanje hvaležni.

* * *

Kakor znano, se je nedavno tega mudil v Ameriki dr. Hugo Eckener, voditelj in graditelj nemških vodilnih zrakoplovov, katerega je poslal v Zdr. države nemški kancler Hitler, da pri vladi v Washingtonu izposluje propust neeksplozivnega plina helija, katerega je nemška vlada že kupila od Zdr. držav za svoje zrakoplove, a je državni tajnik Hull izvoz v zadnjem trenotku preprečil, potem ko je Hitler nasilno zasedel bivšo Avstrijo.

Eckenerjeva misija pa kljub njegovi veliki osebni popularnosti v Ameriki, ni bila uspešna. Vlada, odnosno drž. tajnik Hull se je postavil na stališče, da Amerika po vseh dosedanjih vzgledih Hitlerjeve nasilnosti v evropski politiki, enostavno ne more zaupati Hitlerjevim obljubam, da se plin ne bo rabil v vojne svrhe potem, ko enkrat zapusti ameriško obal. To pa je bil glavni predpogoj za dovoljenje nakupa s strani ameriške vlade.

Ob tej priliki je kongresnik Sabath iz Chicaga, ki je rodom Čeh, nastopil v kongresu v obrambo Hullovega stališča ter med drugim dejal:

"V najbolj skriti notranjosti svojega srca, in meni se zdi, da mu berem to tudi na obrazu, se mora dobri dr. Eckener čutiti skrajno ponižanega, ker so ga poslali v Združene države na poslanstvo, katero on sovraži, in katero je bil najbrž prisiljen sprejeti, ker mu ni kazalo drugega, ali iti v Ameriko ali pa v ječo, kakor Hitler postopa s svojimi nasprotniki.

"Dr. Eckener se nahaja danes v Združenih državah. Poslan je bil sem, da izposluje dovoljenje za izvoz plina helija v Nemčijo. On, znanstvenik in poštenjak, ki je prisiljen zastopati enega največjih morilcev, nasilnikov in lažnikov, ki so se sploh kdaj pojavili v svetovni zgodovini.

"Prišel je sem siromak (the poor fellow) z obljubo nemškega diktatorja, da se helium, ki ga želi Nemčija kupiti za svoje zrakoplove, ne bo nikdar rabil v vojaške ali vojne svrhe.

"Da, mi verujemo dr. Eckenerju, da je mož poštenjak, toda nikdar ne moremo verjeti Hitlerju, ki komaj čaka, da dobi naš plin in bi s pomočjo tega plina enako moril in davil ameriške može, žene in otroke, kakor je zadavil ves avstrijski narod. Združene države bi vam, dr. Eckener, dale ves plin, kolikor ga potrebujete, toda ta plin pride Hitlerju v roke, in zato vam garantiram, da Hitler ne bo dobil od Amerike heliuma pač pa — hell!"

Domači in drugi dogodki po Zdr. državah

POSLOVILNO PISMO DR. JURO ADLEŠIČA

Ameriškim Jugoslovanom!

V trenotku ko zapuščava gostoljubna ameriška tla, kjer sva doživela toliko lepih ur, kjer sva sklenila toliko novih prijateljskih vezi in prisrčnih stikov z izseljenci, izrekam, v imenu mesta Ljubljane, v svojem in svoje soproge imenu prisrčno in iskreno zahvalo vsem za tako topli sprejem in za tako izredno pozornost, ki ste jo nama izkazali po vseh krajih, ki sva jih obiskala.

V največje veselje in zadoščenje nama bo, ako bo ta najin obisk nove domovine navezal še ožje vezi med staro domovino, tako med prvotnimi izseljenci kot tudi med njihovimi potomci, da pokažemo vsemu svetu, da so ameriški Slovenci in Jugoslovani dobri ameriški državljani, pri tem pa tudi zavedni Jugoslovani.

Čestitam vsem dragim rojakom k tako lepemu **napredku** na gospodarskem, društvenem in kulturnem polju in želiva vsem najlepšo srečo za bodočnost.

Na svidenje v stari domovini!

Dr. Juro Adlešič,
župan ljubljanski.

New York, N. Y., 1. junija '38.

— V Chicagu je umrl rojak Anton Koren, star 60 let in doma od Podgorja v Istri.

— V Pittsburghu je pred kratkim preminul rojak Peter Gorup, star 58 let in doma iz Zaloga pri Postojni. Tu zapušča ženo, sina in dve hčeri.

— V Aurora, Minn., je nedavno preminul rojak Jos. Jakoš, star 74 let in doma iz Dol pri Litiji. V Ameriko je prišel pred 46. leti in zapušča tu ženo, sina in hčer.

— V Chicagu, Ill., sta se poročila Frank Asich in Miss Antonia Mladič.

— Iz Chicaga so odpotovale na obisk v staro domovino: Mrs. Helen Kušar, Mrs. Frances Jerina, Mrs. Mary Cajhen in Mr. Andrew Spolar, znani slovenski hotelir in lastnik restavranta.

— V Parkersburgu, W. Va., sta se poročila Miss Regina Kotnik in dr. Michael Anthony Santer, ki je poznan kot eden odličnih zdravnikov v mestu. Nevesta je hči Mr. in Mrs. Frank Kotnika, ki se je izučila za bolničarko.

— V New Yorku je umrl dobro poznani rojak Anton Krašček, star 39 let. Pobrala ga je jetika, ki ga je nadlegovala več let. Pokojni je bil rojen v Kojskem pri Gorici na Primorskem. V Ameriki je živel 17 let. Pokojni je bil samec in izvrsten igralec na harmonike in je kot tak večkrat igral na društvenih veselicah. Sorodnikov ne zapušča, razen treh sester, ki živijo v Egiptu.

— V Chicagu, Ill., je umrla Mary Gerdešič, rojena Lukanič, stara 84 let in doma iz Gradca v Beli Krajini. V Ameriki je živela preko 30 let in zapušča tu sina, pri katerem je bivala, in več drugih sorodnikov.

— V Strabane, Pa., je bil pobit pri delu v premogovniku rojak Josip Bemiš. Zdravi se v bolnišnici.

— V Amherstburgu, Ontario, Canada, se je smrtno ponesrečil rojak Joseph Hočevar, star šele 33 let in doma iz Kompolja. V Kanadi zapušča ženo in tri male otroke, v stari domovini pa mater in eno sestro. Dve sestri zapušča tudi v Clevelandu, Ohio.

Kdaj ste prišli v Ameriko?

"Kdaj ste prišli v Ameriko?" — Nerodno je, kadar vas ljudje postave zastavijo to vprašanje, pa jim ne morete odgovoriti. Vendar je velike važnosti, da veste to, zlasti kadar prosite za prvi ali drugi papir ali želite dobiti povratno dovoljenje ob priliki Vašega začasnega obiska stare domovine itd. V vseh teh slučajih morate vedeti natančni datum vašega prihoda kakor tudi ime ladje, s katero ste prišli.

V nekaterih slučajih je tudi treba imeti rekord prihoda v Ameriko, kadar delate prošnjo za starostno pokojnino, kadar bi radi dobili delo pri mestu ali okraju, ali kadar želite dobiti koga iz starega kraja.

Imamo tu na stotine izseljencev, ki se ne morejo spomniti teh važnih podatkov, zlasti oni, ki so prišli sem že pred 20. ali 30. leti.

Za vse tiste, ki so prišli v Ameriko med letom 1906 in 1925, bo torej dobra novica, da morejo najti datum svojega prihoda v posebni knjižici, ki jo je izdal urad Transatlantic Steamship Arrivals, 156 Fifth Avenue, New York City. Ako želite dobiti en iztis te knjižice, pišite v angleškem jeziku na gornji naslov. Vsaki knjižici je priložena še druga, v kateri najdete lahko razumljiva navodila, kako najlažje in najhitreje najdete v prvi knjigi, ki vsebuje seznam prihodov vseh potniških ladij, ime in datum prihoda Vaše ladje.

Šesta številka mesečnika "Novi Svet"

Vsebina šeste številke "Novega Sveta" je sledeča:

"Človek svoboden?" (članek); "Pregled dogodkov"; "Prijateljstvo" (članek); Iv. Zupan: "Potrtim in otožnim", pesem; Iv. Šašelj: "1834 in njegov 'firundrajsigar'"; — "Rev. James Černe" (življenjepis); J. M. Trunk: "Tihe ure" - "Kaj veš?"; Iv. Zupan: "Pravljica" (pesem); J. M. T. "Iz narave"; "2000 let stenografije"; "Slovenski pionir"; "Dom in zdravje"; J. J.: "Slovenska posebnost" (črtica); T. Brdar: "Velika ljubezen" (roman). — Mesečnik stane $2.00 na leto in se naroča na: 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Ford izdela avtomobilsko kolesno gumo v štirih urah.

Henry Ford je odprl tedni v Dearbornu, Mich., novo tovarno, v kateri lahko naredi avtomobilsko kolesno gumo (tajer), v štirih urah, to je od časa, ko pride gumij iz Indije, pa do končanega dela. Navadno vzame proces za izdelavo teh kolesnih gum teden dni. Novi avtomatični stroji so pospešili proces od enega tedna na štiri ure. Tovarna, ki obsega štiri in pol akrov zemlje, izdela 4,000 kolesnih gum na osem ur. Produkcija pa se bo povečala na 6,000 dnevno, čim bo tovarna popolnoma izdelana.

JUGOSLOVENSKI OBZOR

THE YUGOSLAV OBSERVER

The Only Yugoslav Newspaper in Wisconsin. — Published weekly by the OBZOR PUBLISHING CO.

Frank R. Staut, Editor & Publisher

630 W. National Avenue — Tel.: Mitchell 4373 — Milwaukee, Wisconsin

65

SUBSCRIPTION RATES:

One year	$2.50
Six months	$1.50
Europe and other foreign countries: one year	$3.50
Six months	$2.00

Dopisi brez podpisov se ne priobčujejo. — Za vse ostale dopise odgovarjajo dopisniki sami in ne uredništvo. — Rokopisi se ne vračajo. — Pri spremembi naslova naj naročniki navedejo poleg novega tudi stari naslov.

Lokalne novice

Ako imate na naslovu lista, ki ga prejemate, označeno

6-9-38

pomeni to, da Vam je s to številko potekla naročnina ter Vas prosimo, da jo čim prej obnovite, da Vam lista ne ustavimo.

— **Športni odsek "Lilije"** bo v nedeljo popoldne ob 2:30 na igrišču E. Bay St. in So. Logan Ave. igral baseball igro. Prijatelji športa in slovenske mladine so vabljeni, da prisostvujejo.

— **Zopet tri smrti.** V okrajni bolnišnici je v torek, 7. t. m., preminul rojak Charles Gasparich, star 65 let. Doma je bil nekje iz Belokrajine. Pokojni je bil samec in so njegovi sorodniki, če jih je kaj imel, neznani. V Milwaukee je prišel okoli l. 1922 iz Calumeta, Mich., ter je zadnje čase živel na 703 W. Clybourn St. Pogreb se vrši jutri, v petek, ob 10. uri dopoldne pod oskrbo pogrebnika Jelenca, na Good Hope pokopališče. — V sredo, 8. t. m., pa je na svojem domu, 1423 So. 6th St., po petletni težki bolezni preminul rojak Joseph Borden, star 45 let. Doma je bil iz Cerknice na Notranjskem ter poleg žene Mary zapušča še 3 sinove, Josepha, Williama in Bena, ter hčeri Lillian in Mary. Spadal ni k nobenemu društvu in ker je bila družina vsled dolgotrajne bolezni očetove brez sredstev, se je za njegov pogreb zavzela družba Sv. Vincenca (St. Vincent de Paul Society). Pogreb se bo vršil v soboto popoldne na Mt. Olivet pokopališče. — Iz starega kraja pa je rojak Jack Oblak, predsednik org. Slov. Avditorija v West Allisu, prejel žalostno vest, da mu je v Gorenji vasi nad Škofjo Loko umrla njegova mati, ga. Terezija Oblak, stara 76 let. Poleg Jacka zapušča tu v Ameriki še enega sina Johna, v starem kraju pa dva sina, Antona in Franceta, ter dve hčeri, Marijo in Apolonijo. Oče jim je umrl pred nekaj leti. — Pokojnim blag spomin, preostalim pa naše sožalje!

— **Poročna dovoljenja** so vzeli te dni: Edward Swiderski, 1536 So. 3rd St., in Dorothy Urbas, 1540 So. 3rd St.; dalje Math Železnikar in Jennie Jenko, hčerka poznane Mrs. Rosie Jenko, 1631 W. Bruce St. Poroki obeh parov se vršita v soboto, v cerkvi Sv. Janeza Ev. — Nadaljna para, ki sta vzela poročno dovoljenje sta John Petrovič, 1636 W. National Ave., in Julia Oražem, 2939 N. Stepard Ave.; ter Ludy Remshak, 3004 N. 30th St., in Ruth Hackbart, 3069-A N. 29th St. — Bilo srečno!

— **Rojenice** so se zglasile zadnje dni pri družini Steve Mohorko, 704 So. 2nd St., kjer so ji pustile krepkega sinčka, ter pri družini Walter Remic, 423 W. Virginia St., kjer so jih obdarile z zdravo hčerko.

— **Duncan obsojen na 1 do 2 leti.** Pretečeni petek je bila zaključena sodna obravnava proti Thomasu M. Duncanu, tajniku governerja La Folletta, zaradi ubojstva z avtomobilom, ki ga je vozil v pijanem stanju, in sodnik je Duncana sicer spoznal krivim ubojstva po prvem redu, a obsodil ga je po ubojstvu četrtega reda, kar prinaša mnogo manjšo kazen. Za ubojstvo prvega reda bi moral sedeti od 5 do 10 let v državni jetnišnici v Waupunu, izredna milost sodnikova napram Duncanu pa mu je prisodila le 1 do 2 leti v okrajni poboljševalnici. Obsojenec je bil namreč pred nesrečnim dogodkom ena najvplivnejših političnih osebnosti v državi, ter zlasti prominenten v socijalistični stranki, katere duševni vodja je dolgo vrsto let bil. Predno je postal tajnik governerja La Folletta, ki je sklenil s socijalisti politično prijateljstvo, največ na prizadevanje Duncana samega, je bil le ta osebni tajnik župana Hoana. Sodnik Risjord, ki je vodil obravnavo, je menda vse to upošteval, kajti tekom obravnave je bil z obtožencem ves čas sila prijazen, ter se mu je pri čitanju razsodbe celo opravičeval, da mora krivdo prvega reda spričo nakupičenih dokazov priznati. Za vse to je bil sodnik v posebnem članku po Milwaukee Journalu ljuto napaden. In v resnici je ta čudna razsodba, ki ji doslej ni para v zgodovini wisconsinške justice, osupnila ves milwauški odvetniški stan. Državni pravdnik Steffes je izjavil, da bo podvzel korake pri državnem vrhovnem sodišču, da se Duncanu odmeri zakonita kazen po prvem redu. Duncan bo svojo kazen nastopil v ponedeljek v okrajni poboljševalnici, toda če bo Steffes uspel v svojem prizivu, bo pozneje premeščen v Waupun. Z razsodbo je Duncan avtomatično izgubil tudi svojo tajniško službo, ki mu je donašala $400 mesečno.

— **Lastniki dvoran v nevarnosti, da izgubijo licence.** Mestni koncil je v ponedeljek brez debate osvojil resolucijo, po kateri se bo odslej prištevalo med "mir kaleče" (nuisance) javne prostore tudi vse dvorane, ki se oddajajo v najem v svrho zborovanj raznim radikalnim organizacijam, kot na pr. srebrnosrajčnikom (ameriškim fašistom), komunistom in drugim sličnim organizacijam, ki "podžigajo plemensko in versko sovraštvo". Resolucija, ki jo je predložil ald. Samuel M. Soref, določa, da mestni koncil takim prostorom licence pod okolnostmi lahko prekliče. — Slično zahtevo je stavila na mestni koncil tudi organizacija črncev v Milwaukee, ki je podružnica vseameriške "National Association for the Advancement of Colored People". V svoji peticiji se organizacija pritožuje, da mnogi javni prostori, kot na pr. gostilne in plesne dvorane, enostavno ne dovolijo vstopa črncem, ali pa jim stavijo neupravičeno visoke cene za svojo postrežbo, dočim za belce veljajo običajne cene. Pritožbo je koncil vzel na znanje ter bo o njej sklepal na eni prihodnjih sej.

— **Ne bo še združenja za enkrat.** Poskusi, da se združi vse tri milwauške gostilničarske organizacije v eno, se zaenkrat niso obnesli. WTKA je v torek na svoji seji odglasovala proti vstopu CIO organizacije gostilničarjev v novo zvezo, češ, da bi WTKA v tem slučaju v novi organizaciji morala igrati vlogo manjšine. Na podlagi tega sklepa se vsa nadaljna pogajanja za združenje ukinejo, kakor izjavlja rojak Leo Teshner, ki je tajnik in blagajnik te organizacije in je bil kot njen zastopnik tudi v skupnem združevalnem odboru.

SHEBOYGAN

— **Nov grob.** V sredo, 1. junija, je v bolnici Sv. Nikolaja preminula v starosti 54 let, rojakinja Mrs. Mary Gruden, roj. Androjna, 2036 So. 13th St. Bolehala je tri mesece. Poleg soproga Franka zapušča še enega brata v Sheboyganu in eno sestro v starem kraju. Bila je članica društva "Amerikanska Slovenka" št. 10 J. P. Z. S. in sheboyganske podružnice Slov. Žen. Zveze. Pogreb se je vršil v soboto iz slov. cerkve Sv. Cirila in Metoda na Greendale pokopališče. — Blag ji spomin, preostalim pa naše sožalje!

— **Z izletom Slov. žen. Zveze** v staro domovino, odpotujejo na parniku Ile de France dne 22. junija tudi gl. predsednica Mrs. Marie Prisland s hčerko Hermino, in Mrs. Mary Majcen. Vrniti se nameravajo okoli 1. septembra. Izleta se udeleži lepo število članic iz vseh delov Zdr. držav. Izletnicam želimo srečno pot in užitka polne dneve med domačimi.

DOPISI

Išče vas zabava in sreča!

Milwaukee, Wis. — "Vsak je sam svoje sreče kovač", se glasi naš stari izrek. "Pomagaj si sam, pa ti bo Bog pomagal," smo tudi že večkrat slišali. "Brez muje se ne obuje," vam je tudi že kdo kdaj zabrusil, kaj ne? No, vidite, vse to vleče nato, da se je treba vedno gibati, delati, pehati se, na ta ali drugi način, pa gre potem že kako naprej. Tako vidimo povsod, kdor kuje, se muja, dela, ta napreduje. To velja za vse enako, za posameznike ,kakor za organizacije, društva, zavode, fare itd.

Mnogi pa so udarjeni na to, da iščejo ob vsaki priliki srečo. Sreča je seveda opoteča, je redka, a včasih jo pa ta ali oni le najde.

Tukaj pri nas v Milwaukee, pri fari Sv. Trojice, kamor zahaja precejšen del Slovencev, imamo prav dober slovenski zbor pevcev, ki krasno prepevajo vsako nedeljo ob 9. uri dopoldne pri slovenski službi božji. Vaje za petje se vrše v šolskih prostorih. Mlajši fantje imajo tudi v šolskih prostorih svojo prostorno sobo, katero so letos imenitno prepleskali in modernizirali in se v njej shajajo in pošteno zabavajo.

Pevcem pa kar nič ni všeč, da bi drugi imeli lepšo sobo kot oni za svoje vaje. Zato so si izmislili to-le: v nedeljo 12. junija, ob 8. zvečer bomo priredili nekaj, kar bo posebno pomenljivo za tiste, ki so pod srečno zvezdo rojeni.

Glavno pri tem ne bo že toliko "moderniziranje" pevske sobe, kakor dejstvo, da hočejo videti, kdo ima večjo srečo med nami. Ta zabava bo nekaj že splošno znanega in danes zelo popularnega po vsej Ameriki, s katero so zvezane tudi lepe nagrade. Pomislite, samo 35c vas bo stalo in za teh 35c se vam bo sreča 35krat lahko nasmehljala, — če bo namreč hotela in če bo dobre volje!

Poskusite vseeno! Prostora bo v celem šolskem poslopju fare Sv. Trojice za preko 1000 ljudi. Na svidenje torej v nedeljo na tej zabavi!

Faran Sv. Trojice.

Priporočila k deseti redni konvenciji J.P.Z.S.

V zadnji številki "Obzora" sem čital poziv urednika, da naj se članstvo in delegacija J. P. Z. S. posluži tedenske izdaje lista za razprave in priporočila k predstoječi 10. redni konvenciji. Urednik je pripomnil, da nam je ta prostor brezplačno na razpolago. Našemu zavednemu članu, sobratu uredniku moram dati vse priznanje za njegovo dobro voljo, kajti s tem, da se lahko poslužujemo kolon lista vsak teden, mesto samo enkrat na mesec, bomo v resnici lahko prihranili mnogo časa na konvenciji in s tem na stroških, ki jih mora na vse zadnje plačati članstvo iz svojih žepov. Zasledujte torej te razprave, da pridemo na konvencijo pripravljeni, dotičnim članom J. P. Z. Sloga, ki dobivajo list "Obzor" samo enkrat mesečno kot glasilo, bi pa priporočal, da se naroče na tednik. Vsak zaveden in v resnici napreden rojak itak že ima naš edini lokalni slovenski list vsak teden v hiši, posebno pa bi ga moral imeti vsak član "Sloge", ki se količkaj zanima za naše javno življenje v naselbini.

Kot delegat in kot član J. P. Z. S., ki mi je napredek organizacije resnično pri srcu, se torej hočem poslužiti te prilike in podati nekaj svojih sugestij.

Predvsem bi priporočal, da se odbor za spremembo pravil, ki ga je izmed izvoljenih delegatov imenoval gl. odbor, sestane čimprej k skupnemu posvetovanju.

Dalje čujem, da so nekateri delegatje društva št. 3 mišljenja, da bi se spremenila tudi ustava, med drugim v točki, ki govori o sprejemu v Zvezo. Po njih mnenju naj bi se dala prilika za pristop vsakemu belokožcu, ne glede na narodnost. Zdi se mi, da čas za tako spremembo še ni zrel, oziroma da sploh nikdar ne more biti, dokler še živimo mi, starejša generacija, kajti s tem bi naša organizacija na mah izgubila svoj prvotni značaj in namen, zaradi katerega je bila ustanovljena, namreč za medsebojno pomoč nam, jugoslovenskim izseljencem. Ako bo kdaj naša mladina hotela uvesti to spremembo, naj jo, toda za enkrat naj Jugoslovanska Podp. Zveza "Sloga" ostane le še jugoslovanska, oziroma slovanska. Sicer pa bi itak najbrž naleteli zopet na stare ovire, ki so v zvezi s spremembo ustave ter bi zato s takimi predlogi na konvenciji samo nepotrebno tratili čas.

Dalje opažam, da člen 4, na strani 21, točka 1, pravil, ne soglaša s členom 2, na strani 5 v ustavi. Ustava govori, da kadar član pristopi v J. P. Z. S., mora živeti v državi Wisconsin. (Pozneje se seveda lahko preseli kamorkoli, samo da plačuje asesment.) Pravila pa govorijo, da lahko vsaka oseba slovanskega rodu, ki biva v državi Wisconsin **"ali izven nje"** postane član Sloge itd. To nesoglasje bo treba popraviti, če ne bomo lahko tudi vsako drugo točko v pravilih sprejeli v nasprotju z ustavo.

Tu imam za danes še nekaj drugih priporočljivih sprememb, ki se mi zde potrebne:

V členu 9, točka 5, stran 3, naj bi se za besedo "mora" črtalo vse nadaljno besedilo in ga nadomestilo s sledečim: ". . biti obiskan od člana najbližjega društva, ako je izven milwauškega okraja, in tajnik bolnikovega društva obvesti o članovi bolezni v bližini nahajajoče se društvo."

V členu 10, točka 3, stran 5, naj bi se dodalo "razen, ako je član bolan nad dva tedna ali več, se mu izplača od prvega dne".

V členu 12, stran 49, 50 in 51, naj bi se operacijam dodali še dve točki in sicer kot točka (p): zastrupljenje krvi in kot točka (q) izrastek na spodnjem koncu hrbtenice (latinsko "Cyst"). Obe operaciji se izplačata kakor nakaže gl. odbor s sporazumom društva.

V členu 12, točka 5, stran 51, naj bi se dodalo: "le v izredno nujnih slučajih se operacija lahko izvrši doma ali kjerkoli".

V členu 13, točka 4, stran 5, naj bi se za besedico "najmanj" dodalo "dve leti".

V členu 15, točka 3, stran 59, naj bi se dodalo: "in se ne more udeleževati društvenih sej".

V členu 16, točka 2, stran 59, naj se doda: "glasov".

V členu 21, stran 72, naj se doda nov paragraf (f), ki naj se glasi: In podpisuje vse uradne listine društva ter lahko nepričakovano zahteva pregled knjig od katerega si bodi uradnika.

V členu 21, točka 2, stran 76, (zapisnikar), se naj doda: Ako članstvo zahteva.

V členu 21, točka 4, stran 77, naj se doda: Ako se njegovo poročilo ujema s tajnikovim, mu ni treba posebej poročati.

V členu 21, točki 3 in 4, stran 81, naj se za besedo predsednik doda "porote".

V členu 22, točka 3, stran 83, naj se beseda "mora" nadomesti z besedo "lahko" ter beseda "udeležiti" z "udeleži".

Členu 26, točka 1, stran 97, naj se spremeni v toliko: Glavni nadzorni odbor se voli skupno, to je vse tri člane naenkrat.

Priporočal bi dalje tudi, da se na konvenciji ne bi čitala pravila od točke do točke, temveč samo spremembe, katere se zde potrebne, in ki bodo razdeljene med delegate pred konvencijo.

Tudi naj bi se že prej po gl. tajniku ali gl. odboru izbrali potrebni konvenčni odbori izmed delegatov, ker bi tudi s tem prihranili nekoliko na času. Priporočal bi tudi, da bi konvencija odobrila gotovo za oglašanje Zveze potom radia ali na drug način.

Škodovala tudi ne bi posebna resolucija, po kateri naj bi v bodoče društva sama plačevala svoje delegate ter naj bi jih potem vsako društvo poslalo, kolikor jih želi, seveda v smislu določb ustave.

Matt Udovč,
preds. dr. št. 3 JPZS.

JUGOSLOVANSKA PODPORNA ZVEZA 'SLOGA'

Inkorporirana l. 1915. Sedež: Milwaukee, Wis.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Viktor Petek, 3812 W. Greenfield Ave., Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: Anton Demšar, 2040 So. 92nd St., West Allis, Wis.
Tajnik: John Lenko, 929 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.
Zapisnikar: John Arnič, Road 4, West Allis, Wis.
Blagajnik: Anthony Yeray, 706 South 24th Street. Milwaukee, Wis.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Frank S. Ermens, 6227 W. Greenfield Ave., West Allis, Wis.
Nadzornik: Frank Zajec, 725 W. National Ave., Milwaukee, Wis.
Nadzornica: Terezija Kaytna, 4423 W. National Ave., Milwaukee, Wis.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Joe Vidmar, 2027 W. Garfield Ave., Milwaukee, Wis.
Porotnik: Anton Debevec, 1803 So. 15th Street, Sheboygan, Wis.
John Poklar, 609 West Virginia Street, Milwaukee, Wis.

TISKOVNI ODBOR:

John Lenko, 929 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.
Frances Skrube, 930 Broadway Ave., Sheboygan, Wis.
John A. Obluck, 1130 W. Walker Street, Milwaukee, Wis.

URADNO GLASILO:

"OBZOR", 630 West Nationtl Avenue, Milwaukee Wis.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. H. T. Kristjanson, 324 E. Wisconsin Ave., Milwaukee, Wis.

Seja glavnega odbora se vrši vsak tretji ponedeljek v mesecu, ob 7:30 zvečer na 725 W. National Ave. — Pri J. P. Z. Sloga se lahko zavarujete za $1,000;$500 ali $250 posmrtnine in za $1 ali $2 dnevne bolniške podpore. — Zavarujete se tudi lahko za samo posmrtnino.

Pozor: Vse pošiljatve in stvari, ki se tičejo gl. upravnega odbora in Zveze, se naj pošiljajo na gl. tajnika. — Vse zadeve v zvezi z blagajniškimi posli, se naj pošiljajo na gl. blagajnika. — Vse pritožbe namenjene gl. porotnemu odboru, se naj pošiljajo na predsednika porotnega odbora. — Vsi dopisi glede Zveze se naj pošiljajo na predsednika tiskovnega odbora, društvene objave in naznanila pa na naslov uredništva.

Note: All remittances of business concerning lodges and members should be addressed to the secretary's office. — All financial matters should be addressed to the treasurer's office.

KRASNA JEDILNICA

sestoječa iz 8 komadov, le malo rabljena, se zelo poceni proda. Vprašajte na 1302 So. 94th St.

GASOLIN
OLJE
POPRAVILA
in vse
AVTOMOBILSKE
POTREBŠČINE

PERKO'S GARAGE

POPRAVLJAMO tudi "bodies" in blatnike ("fenders") ter oskrbimo PREBARVANJE

426 So. 6th St. Tel.: BRoadway 3666

V JUGOSLAVIJO
SAMO 7 DNI
če potujete na ekspresnih parnikih:
BREMEN • EUROPA
Brzi vlak ob Bremen in Europa v Bremerhaven zajamči udobno potovanje do Ljubljane

Ali potujte s priljubljenimi ekspres parniki:
COLUMBUS
HANSA • DEUTSCHLAND
HAMBURG • NEW YORK
Izborne železniške zveze od Cherbourga, Bremena ali Hamburga.
Strokovnjaški nasveti glede vizejev za priseljence in obiskovalce.
Za pojasnila vprašajte lokalnega agenta ali
130 W. Randolph St. Chicago, Ill.
HAMBURG-AMERICAN LINE
NORTH GERMAN LLOYD

ZVEZA LILIJA

Ustanovljena leta 1912. Sedež: Milwaukee, Wis.

WISCONSIN

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Mihael Geiser, 822 West Bruce Street, Milwaukee, Wis.
Podpredsednik: Frank Medle, 1314 So. 62nd Street, West Allis, Wis.
Tajnik: Joe Matoh, 704 South 9th Street, Milwaukee, Wis.
Blagajnik: John Selich, 838 South 6th Street, Milwaukee, Wis.
Zapisnikar: Frank Britz, 708 South 7th Street, Milwaukee, Wis.

NADZORNI ODBOR:

Jakob Stariha, 1339 South 7th Street, Milwaukee, Wis.
Lud. Vodnik, 652 W. Bruce Street, Milwaukee, Wis.
Val. Medle, 2037 W. National Ave, Milwaukee, Wis.
Mary Skušek, 747 W. Bruce Street, Milwaukee, Wis.

URADNO GLASILO:

"OBZOR", 630 West Nationtl Avenue, Milwaukee Wis.

ZDRAVNIK:

Dr. John S. Stefanez, 602 So. 6th Street, Milwaukee, Wis.

Društvene seje se vršijo vsak tretji petek v mesecu, ob 8. uri zvečer, na 739 W. National Ave. — Pri Zvezi Lilija se lahko zavarujete za samo posmrtnino $500.00 ali $250.00. Izdaja se tudi "20 Year Endowment" police in plačevanje do starosti 60 let. Poleg tega tudi za bolniško podporo. Sprejema se kandidate od 16. do 50. leta starosti obojega spola. Za posmrtnino se lahko zavarujejo tudi drugorodci. — V mladinski oddelek se sprejema otroke od rojstva do 16. leta in se lahko zavarujejo za $250.00 ali $500.00 posmrtnine. Za podrobna pojasnila se obrnite na odbor.

Uradne objave društva in Zveze "Lilija"

Presenečenje na zadnji seji "Lilije"

Gotovo ni nobeden izmed navzočih članov na pretečeni mesečni seji "Lilije" pričakoval tako velikega števila novih kandidatov, kot jih je bilo sprejetih. Prikorakala je dolga vrsta, namreč devet, v ospredje k spejremu. Udeleženci seje so komaj čakali predsednikovih besed "sprejmite te nove člane v svojo sredo kot enakopravne sobrate in sosestre," nakar je izbruhnil na dan prisrčni pozdrav in krepak aplavz. Vse je bilo veselo in zadovoljno.

Taki seji je v resnici užitek prisotvovati, kjer se s tako vidnim znakom pokaže, da je še vedno dovolj članov in članic, ki skrbe za naraščaj in razvitek društva. Poleg teh 9 novih v odrasli oddelek so bili tudi še 3 sprejeti v otroški oddelek. To je zopet nepobiten dokaz, da kdor z resno voljo poskuša, še vedno doseže uspeh.

Ker je zdaj v tiru tajna kampanja, zato ne bomo tu povdarjali, kdo so tisti, ki so odgovorni za tako lepo število novega članstva na eni seji. Želeti je, da bi na prihodnji, dne 17. junija, zopet doživeli enako presenečenje.

Kako pa kaj z našo pevsko skupino? Ali bo kaj ž njo, ali je samo plamen v slami, ki zagori in zopet ugasne? Tudi tukaj bo za marsikoga presenečenje in sicer na dan "Lilijinega" piknika, dne 7. avgusta, ko bo velika skupina energičnih pevcev in pevk vprvič pokazala, kaj se je že priučila v par mesecih.

Iz preteklosti je znano, da kar so se "Lilijevci" podstopili so tudi vedno častno izvršili, zato bo prav gotovo to novo gibanje rodilo dober in koristen sad, ne le samo za društvo, ampak tudi za vsakega posameznika, ki se bo pri tem udejstvoval, ne sicer gmotno, pač pa v izobraževalnem oziru. "Lilija" tako koraka naprej in v pravem pomenu besede izpolnuje delo za telesni in tudi duševni blagor svojega članstva, kot stoji zapisano v pravilih.

Je še veliko drugih zadev, ki so v delu in razvijanju, ki so velikega pomena za članstvo in se sliši podrobnosti na rednih mesečnih sejah. Zato, članstvo "Lilije", prihajajte v velikem številu na seje! Prihodnja seja v petek, 17. junija.

Sobratski pozdrav, za društvo "Lilija"

J. M.

Solventnost "Lilije" 117.76%

VALUATION EXHIBIT

37. Assets available for payment of death losses determined as follows: Admitted Assets, item 38, page 4 of annual statement (including loans and interest thereon secured by reserves or accumulations actually maintained on the corresponding individual certificates) $16,790.76 less sum of general or expense funds, sick and accident funds when not valued $118.96 — $16,671.80.

Liabilities — Actual and Cont.

39. Present midyear value of promised benefits, or net tabular mid-year values, on following forms of certificates: Whole Life $13,463.05; 20 year endowment $162.10; Endowment at 60 $31.93. Total $13,657.08.

50. Liabilities of mortuary or benefit funds determined as follows: Total Liabilities, except reserve, page 5 of annual statement $500, less sum of liabilities of general or ekpense funds, page 5 of annual statement, not in ekcess of balance in corresponding funds (item 37, above) $—.—; liabilities of special funds (funds other than general expense funds not available for payment of benefits), page 5 of annual statement, not in excess of balance in corresponding funds (item 37, above) $500.00.

51. Liabilities — Actual and Contingent — sum of items 49 and 50, above $14,157.08.

52. Ratio per cent of Assets — Actual and Contingent — (item 38) to Liabilities — Actual and Contingent — (item 51) .. Dec. 31, 1937 117.76%
Dec. 31, 1936 119.24%
Dec. 31, 1935 109.95%

Form of Explanation for Publication

53. The above valuation indicates that, on the basis of the NFC and Am. Exp. table of mortality with interest at 4%, the future assessments of the society, at the net rates now being collected, together with the now invested assets, are sufficient to meet all certificates as they mature by their terms, with a margin of safety of $2,514.72 (or 17.76%- over and above the statutory standards.

Expected and Actual Mortality on Gross Amount at Risk

78. Expected mortality on gross amount at risk $1,385.74.

79. Total death losses incurred during the year determined as follows: Death losses paid during the year including the commuted value of installment death loses $1,250.00 (item 1, page 3 of annual statement), plus such death losses unpaid December 31 of current year -500.00, and less such death losses unpaid December 31 of previous year, giving actual mortality on gross amount of risk $1,750.00.

80. Ratio per cent of actual (item 79 above) to expected mortality (item 78, above) on gross amount at risk during 1937 — 126.29%; 1936 — 0%; 1935 — 160.21%.

State of Wisconsin, County of Dane. — Kermit A. Kamm, being duly sworn, deposes and says that he is the Assistant Actuary, who made the foregoing computations and answers to the qquestions above set forth concerning the condition of Alliance Lily of Wisconsin as of December 31, 1937, and that the same are correct and true to the best of his information, knowledge and belief. — Subscribed and sworn to before me this 16th day of May 1938.

Signed: **Kermit A. Kamm,**
Assistant Actuary, Wisconsin Insurance Department.

Inga B. Williamson, Notary Public, Dane County, Wis. (My commission expires May 25, 1941.)

LILY LODGE NEWS

May Meeting Moments

What a grand and glorious success our meeting was last month! Just ask any of the members who were present and they will tell you that there was no dull moment during the meeting or afterward.

John Paulin seemed to be miles away in his thoughts, though. What was it, John? Are you in love, or is it spring fever? And, girls, did you notice that our two Eddies were gentlemen — for at least a second — when they graciously offered their sets to Ann R. and Mary M. because there were no more seats left? And speaking of not having enough seating space, the room was filled to capacity, which certainly delighted our Senior President, Mr. Geiser, when he spoke to us during the meeting.

Frank Zortz reminded everyone that his brother is "Dizzy", not he; that's all right, Frank — we won't disappoint you — the name "Daffy" suits you just as well. And what did I hear you say, Johnny M.? That you were out with a chorus girl? Of course I wouldn't blame her a bit considering your romantic tactics. Surprise of all surprises was that somebody won bank nite and the winner still can't believe that she was so lucky to win the seven dollars. Next month the award will be a brand new one dollar bill.

And last, but not least, we welcomed our newcomers: Sisters Christine Pugel and Lydia Candek and Brothers Ludwig Krosl, Tony Smrekar, Frank Spende and Erwin Vodnik. We hope all of you become loyal Lilyites.

It pleased us very much to see you among us, Sophie P.; we're glad that you're well again.

Eddie Gallun sure had us all spinning around the floor after the meeting — with everybody joining in. If a prize were to have been awarded for the best "Big Apple" dancer, Freddie P. would have got it. All of us were reluctant to leave when Eddie played "Home Sweet Home", for we were in the mood to have more fun.

Singing Society

DID YOU NOTICE?

That one of our sweet sopranos — the youngest of the two tall sisters — has a cute pug nose! We have just nicknamed her "Puggy" — pronounced like buggy.

What a husky boy we have among our tenors? If you would like to see what he looked like about fifteen years ago — well, a snap shot will show you that he has changed a lot.

Tony K's girl friend — Ann G. — isn't kissing him any more; at least he doesn't have a mark on his chin to give him away.

That there are a number of handsome boys among our tenors and basses? Come on, you Lily girls! Join our group and get these boys to "pitch a little woo" between singing spells.

That Mr. Muskatevec had three bright red apples on his piano at one of our singing sessions? Yes, Johnny M., Erv V., and Martin G. would all like to be teacher's pets. They're just trying to be so sweet to cover up any sour notes they sing.

Our alto section is getting stronger right along now that Mary S., Bertha N., and Tillie are almost bursting their vocal chords so that they can strenghten their group.

That Sophie fell for someone? Which one of our handsome heroes was responsible for your "downfall"?

Coming Attractions

Besides our newly-organized hardball team and our singing group, we are going to form a dramatic club in the fall in which all members who are interested in displaying their acting talents can embark upon a career. Who knows, we may have some real full-fledged actors in our midst who are just dying to play some love scenes!

And then, our Lily Picnic in August is always a big day to look forward to. It's the get-together of the year at which not only the older and younger Lilys have a good time — but all the Slovenians of Milwaukee and West Allis as well join in the funfest.

We hope the nights on which we are going to have our beach parties in July and August will be highly romantic—with the moon streaming its brightest rays on the water so that romance will be in the air — not to mention the wienie and marshmallow roasts. And, naturally, no beach party would be complete without some of our gay Slovenian folk songs as we sit around the bonfire.

Arrangements are being started by our Dance Committee for our Hallowe'n Dance to be held on Saturday, October 29, at Tamse's Hall. We know that the girls on the committee are going to do their utmost to make the dance a success; let's see if the boys will work just as wholeheartedly — just a little ribbing, Frank — I know you don't mind — much.

Society News

The social event of May was the marriage of one of our best beloved Lily members, Olga Schiretz, to Harold Fredericks. Olga was a very beautiful bride, attended by the maid-of-honor and three bridesmaids, one of them being another Lilyite, Bertha Novak, who looked especially charming. May you and Harold be blessed with all the happiness in the world, Olga, for a much sweeter wife than you cannot be found anywhere.

Johnny M. and Luddy V. gave us "A" No. 1 service at the wedding receiption. John P. was in a gay fettle that night and so was Tillie who tried with no success to get the gang together to sing Slovenian songs; all of us were more anxious to whirl around the floor than to tickle our vocal chords. We're glad to hear that you have a government position, Tony — and what a comfortable car! — Ann J. and Ann R. fell fast asleep on the way home from the wedding. Our romantic couple, Christine and Vince, proved that love is grand as did Tony and Mary S. who have been married for a year now. "Dizzy" surely lived up to his name by circling around at a rapid pace whenever a polka was played. All in all, a delicious and dandy night was had by the Lilys — delicious because everything tasted so good and dandy, because everybody was in high spirits.

Odds and Ends

It isn't ODD that Ann Z. will be maid-of-honor for the second time, for she's a grand gal; but watch out so that you won't be left out at the EnD, Ann.

"Tini".

• • •

Your baseball correspondent is ready to give you the latest, which is none to encouraging.

The team was so terrible last week that it would appropriate to dedicate the funeral song that the singing club is learning to the team.

Last Sunday the boys started to go to town but it wasn't long before something exploded and before the smoke disappeared they (or rather, we) lost a doubleheader.

The games were not lost because the hitting was bad, nor because the pitching was terrible, but because of the inability of two players to play smart baseball.

In the first game we led until two were out in the last half of the ninth. In fact the score was 9 to 1 in the fifth inning in our favor. Going into the last of the ninth the score was 11 to 7 with the Lily A. C. still on top. The score was 11 to 10 by the time two men were out. The batter hit an easy roller to our second sacker, Bill Remshak, who fumbled the ball and then threw wild to first to let the winning run come in. The final score was Buzzards 12, Lilys 11.

The second game was lost by the identical score, 12 to 11. In this game our opponents were the Badgers. (Not associated with the lodge of the same name.)

The same thing happened in this game. Two men were out in the last half of the last inning with our team leading by one run. Our substitute catcher, Louis Selich, who was taking the place of our star receiver, Frank Primozich, who strained a muscle in the first game, threw the ball wild to second base to allow two runs to cross the plate.

Sunday afternoon the boys will try to square theirselves for one defeat by playing a return game with the Badgers. The game will be played at East Bay St. and So. Logan Ave. at 2:30 P. M. Come out and cheer for your team. A little cheering might help.

"Scribbler".

FORWARD'S LODGE NEWS

Heaven help the sailors on a nite like this, one of our charter members showed up at the last two meetings. Something must be wrong, maybe he or she enjoys it. We haven't seen that member for years, perhaps if some of the other members will attend they might appreciate it also.

This member states it's more business like than it used to be and that he will attend all the meetings from now on.

Where are all the rest of the charter members, such as the members of the Forwards baseball team of 1928 and 1929. If they come to the meetings — boy, oh boy! — what a rally that would turn out to be! They could discuss Johnny's boner out in left field that time when we lost the Championship of the Minor League by 2 runs when he dropped that fly ball out there, or Al Zalesnik's no hit no run game, or Manager Tony Bevšek running around as if his head was cut off.

Yes sir! Those were the days, so lets make the next meeting "Rally Nite" when everybody ought to attend if possible. Let's make that hall look like a theatre in one of Mickey Mouses's cartoons, loaded to the rafters so that we will have to put an extension out on National Avenue in order to get all the members in. Some of the members will take up 2 seats, such as charter member Martin Hudaj, Eddie Pikl, Joe Spende, Louis Remsko, all of them being slightly rotund or shall we say slightly overweight.

So come on all you old timers and let's show these young members what our meetings really looked like. I got to stop writing, but before I forget, we're going to have a popular band playing at our next meeting. Yessiree' Entertainment and everything.

The band shall be directed by no other than our genial maestro Slim Sedmak.

So long from your new correspondent

Harvey.

Alexsander Dumas:

GROF MONTE CRISTO

Roman čudne usode mladega mornarja, ki je postal nedolžna žrtev zahrbtnih intrig, a pozneje lastnik največjega bogastva na svetu.

ŠESTI DEL.

(Monte Cristo pomaga usodi spletati mrežo okoli gospoda Villeforta, Morcerfa in Danglarsa.)

IX.

Delitev.

(180)

"Vendar se mi zdi, milostiva, da je prišel trenutek, ko imam spregovoriti z vami še zaupno besedo.

"Dokler sem upal, da delate za blagor najine hiše in hočete pomnožiti premoženje najine hčere, sem modro zatisnil oči. Toda odkar ste hišo popolnoma uničili, nočem služiti kot sredstvo k sreči drugih.

"Vzel sem vas v zakon bogato, toda malo spoštovano.

"Oprostite mi ta izraz; toda ker govorim samo za naju dva, ne vem, zakaj naj bi deval svoje besede na tehtnico.

"Petnajst let sem razmnoževal najino premoženje, ki je postalo zelo veliko, dokler ga niso naenkrat uničili nerazumljivi udarci, in sicer, kakor lahko rečem, brez moje krivde.

"Vi, milostiva, ste delali sa sebe in dosegli svoj namen. Jaz vas torej zapuščam, kakršno sem vas sprejel, bogato, toda malo spoštovano.

"Z Bogom.

"Odpotujem še danes, hoteč delati v bodoče na svoj račun.

"Verjemite mi, da sem vam za vzgled, katerega ste mi dala, iskreno hvaležen in ga bom posnemal.

"Vaš najvdanejši soprog,

"baron Danglars."

Baronica je tekom tega dolgega in mučnega čitanja sledila z očmi Debrayu. In videla je, da kljub svoji moči nad samim seboj mladi mož parkrat menjal barvo.

Ko Debray pismo prečita, ga počasi zgane.

"Torej?" vpraša gospa Danglarsova s plahostjo, ki je lahko razumljiva.

"Torej, milostiva?" ponovi Debray mehanično.

"Kaj mislite o tem pismu?"

"To je zelo priprosto; mislim, da je gospod Danglars odšel s sumnjami v srcu."

"Gotovo; toda ali je to vse, kar mi imate povedati?"

"Ne razumem vas," pravi Debray ledeno hladno.

"Odpotoval je, odpotoval, da se ne vrne nikdar več!"

"O," pravi Debray, "tega ne verjemite, milostiva."

"Ne, pravim vam, da se ne vrne; poznam ga; to je človek, ki je neomahljiv v vseh svojih sklepih, kateri se tičejo njegovih koristi. Če bi bil mislil, da mu v kakem oziru lahko koristim, bi me bil vzel s seboj. Pustil me je v Parizu, in to znači, da je najina ločitev njegovim načrtom ugodna. Ločitev je torej gotova, in prosta sem za vedno," pravi gospa Danglarsova s prosečim izrazom.

Toda mesto da bi ji odgovoril, jo Debray popolnoma prepusti njenemu strahu.

"Kako?" pravi končno baronica. "Vi ne odgovorite?"

"Toda imam vas samo vprašati, kaj hočete storiti."

"Prišla sem vprašat vas," odvrne baronica s trepetajočim srcem.. .

"Ah," pravi Debray, "torej hočete, naj vam svetujem."

"Da, sveta sem vas prišla prosit," odvrne baronica s tesnim srcem.

"Torej če hočete sveta," odvrne mladi mož hladno, "vam svetujem, da odpotujete."

"Da odpotujem?" zajeclja gospa Danglarsova.

"Gotovo. Bogati ste in popolnoma prosti, kakor je prav rekel gospod Danglars. Da zapustite Paris, je neobhodno potrebno, vsaj po mojih mislih, in sicer vsled dvojnega hrupa, ki sta ga povzročila ponesrečena Evgenijina možitev in odhod gospoda Danglarsa.

"Ves svet vas mora smatrati za zapuščeno in ubogo, kajti soprogi bankerotnega moža svet nikdar ne odpusti bogastva in sijaja v njeni hiši.

"Da bodete torej veljali za zapuščeno in revno, morate ostati še štirinajst dni v Parisu ter tožiti o zapuščenosti svojim prijateljem, ki bodo to pripovedovali naprej. Potem zapustite svojo hišo ter se odrečete vsem njenim dragocenostim in opravi, in iz vseh ust bo donela hvala vaše nesebičnosti.

Vsakdo vas bode smatral za zapuščeno in revno, kajti samo meni je znano, kako stoje vaše finančne razmere in sem vam pripravljen podati račun."

Bleda in uničena, posluša baronica ta govor s prav tako velikim obupom in potrtostjo, kakor je bila velika hladnokrvnost Debrayeva.

"Za zapuščeno!" ponovi baronica. "O da, za zapuščeno... Da, prav imate, gospod, in nihče ne bo dvomil o moji zapuščenosti."

To so edine besede, katere more odgovoriti ta ponosna, tako strastno ljubeča ženska.

"Toda bogati ste, zelo bogati," nadaljuje Debray, vzame iz svoje listnice nekaj papirjev in jih položi na mizo.

Gospa Danglarsova ga pusti, da to stori. Vse svoje moči je zastavila v to, da bi vdušila udarce svojega srca in zadržala solze, ki so se ji hotele vliti iz oči.

"Milostiva," pravi Debay, "zdaj je šest mesecev, odkar sva se zvezala. Vložili ste stotisoč frankov. Aprila to leto se je pričela najina zveza. V maju sva dobila štristoinpetdeset tisoč frankov. V juniju je znašal dobiček devetsto tisoč frankov. V juliju sva priložila milijon in sedemsto tisoč frankov, kakor veste, je bil to mesec španskih bonov. V avgustu sva v začetku meseca izgubila tristo tisoč frankov, toda petnajstega sva zopet dobila, in koncem tega meseca sva dobila vse nazaj tako da imava danes v aktivih dva milijona štiristo tisoč frankov, to je milijon dve sto tisoč frankov od vsakega.

"Zdaj," nadaljuje Debray s hladnostjo meničnega agenta, "imava osemdeset tisoč frankov obresti od te svote, ki se nahaja v mojih rokah."

"Toda," ga prekine baronica, "od kod so te obresti, ko niste nikjer založili tega denarja?"

"Prosim vas oproščenja, milostiva," pravi Debray hladno. "Dali ste mi dovoljenje in tega dovoljenja sem se poslužil.

"Na vas pride torej štirideset tisoč frankov kot obresti in poleg tega še sto tisoč frankov kot prva vloga. V celem torej trinajst sto in štirideset tisoč frankov.

"Ukrenil sem vse potrebno, milostiva," nadaljuje Debray, "da vam je vaš denar na razpolago. Lahko bi bilo reči, da me je silila k temu takorekoč slutnja, da vam bom moral kmalu podati račun. Vaš denar je tukaj, pol v bančnih listih, pol v dobrih menicah."

Debray vzame iz predala svoje omare zapečateno škrinjico, jo odpre in nadaljuje:

"Evo vam, milostiva. Doslej sem vse hranil jaz, ker vi niste imeli pravice, da bi izven zakona kupovali ali imeli papirje. Odslej je to premoženje, katero vam izročam, izključno vaša lastnina. Tu so bančni listki, tu menice in tu bon za mojega bankirja, ki k sreči ni gospod Danglars in vam vse točno izplača. Lahko ste torej čisto mirni."

Gospa Danglarsova vzame te stvari v roke kakor stroj. Oči ji ostanejo suhe, toda v prsih ji polje. Bančne listke in menice zloži v svojo listnico ter nato bleda in nema pričakuje tolažilne besede.

Vendar čaka zaman.

"Zdaj, milostiva," pravi Debray, "imate pred seboj krasno življenje. Šestdeset tisoč frankov letnih dohodkov, to je za žensko, ki je sama in vsaj nekaj časa ne sme živeti sijajno, velikansko premoženje.

"Vsaki svoji želji lahko ugodite, in če bi vam ne zadostovala vaša sredstva, vam z ozirom na preteklost rad posodim ves svoj delež, torej milijon in šestnajst tisoč frankov."

"Hvala, gospod," odvrne baronica, "hvala! Jasno vam je pač, da je za ubogo ženo, ki dolgo ne pride med svet, to mnogo preveč."

Debray se za trenotek začudi, a se kmalu zopet zave ter naredi gesto, kakor da hoče reči: .. ..

„Kakor hočete!"

Gospa Danglarsova je do tega trenotka še vedno upala; toda ta gesta in pogled, ki jo je spremljal, globok poklon njenega bivšega ljubčka in molk, ki sledi poklonu, vse to ji da smrtni udarec; vzravna se, odpre vrata in odide, ne da bi se še zadnjič ozrla nanj ali še zadnjič pozdravila njega, ki pripušča, da odhaja od njega na ta način.

„Bah!" pravi Debray, ko se zapro vrata za njo. „Bah, lepi načrti vse to. Ostajala bo doma, čitala romane in igrala karte, ko več ne more igrati na borzi!"

In z največjo skrbnostjo si preračuni in napiše vsote, katere je izplačal.

„Ostane mi milijon in šestdeset tisoč frankov," pravi nato. „Kakšna škoda, da je umrla gospica Villefortova! V vsakem oziru mi je bila všeč, in oženil bi se ž njo."

In flegmatično počaka po svoji navadi še dvajset minut po odhodu gospe Danglarsove ter potem odide.

Nad sobo, v kateri si je pravkar razdelil Debray z gospo Danglarsovo poldrugi milijon, je bila druga soba, v kateri sta bivali dve osebi, ki sta čitatelju tudi znani, in sicer sta igrali ti osebi prevažno ulogo, da bi še ne zanimali za nje.

V tej sobi sta bila Mercedes in Albert.

Mercedes se je zadnje dni zelo izpremenila; nikdar, niti v dnevih svojega največjega sijaja, ni kazala onega blesteočega ponosa, ki pogosto sam zadostuje, da več ne poznamo žene, če se prikaže v priprostejši obleki. Ne, Mercedes se je izpremenila, ker njene oči niso več žarele, ker se njene ustnice niso več smehljale, ker ji je bolestna potrtost zamorila na ustnicah njene vesele. duhovite besede.

Ali ni bila revščina, ki je potrla Mercedino dušo, in ni bilo pomanjkanje poguma, ki ji je delalo to revščino tako težko.

Mercedes je prostovoljno stopila s svoje višine v to nižjo sfero kakor človek, ki zamenja sijajno razsvetljeno dvorano s temo; bila je kakor kraljica, ki je zapustila svojo palačo ter stopila v kočo, ki se je omejila na najpotrebnejše in se ne spominja svojega prejšnjega sijaja niti pri ilovnati posodi, ki jo mora sama nositi na mizo, niti v priprostem ležišču, ki ji nadomešča zlato postelj.

Lepa Katalonka in plemenita grofica ni imela niti svojega ponosnega pogleda, niti svojega vabljivega smehljaja, kajti kamorkoli je vprla svoj pogled, se je pokazalo njenim očem le nelepo. Soba je bila tapetirana sivo: barva, ki jo ljubijo ekonomični gospodarji, ker se najmanj zamaže; oprava je bila neenotna in ubožna, tla brez preprog. Vse je motilo harmonijo, tako potrebno očem, ki so navajene elegantne oprave.

Gospe Morcerfovi se je od tega neprestanega molka vrtelo v glavi kakor potoniku, ki naenkrat obstoji na robu prepada; vsak hip je Albert od strani pogledal svojo mater, da bi vedel, kaj se godi v njenem srcu; in tedaj je na ustnicah trpeče žene zaigral monoton smehljaj, ki je bil brez sladkega ognja njenih oči le sij brez toplote.

Tudi Albert je bil slabe volje, in vedno ga je motil kak ostanek njegove prejšnje elegance. Hotel je hoditi na ulico brez rokavic, a njegove roke so bile prebele; hotel je peš hoditi po mestu,a njegovi čevlji so bili premehki in presvetli.

Ti dve tako plemeniti in tako razumni bitji, ki jih je neločljivo vezala sinovska in materinska ljubezen, sta se razumeli, ne da bi govorili, in sta opustili vsa ona pripravljanja, ki so tako običajna med prijatelji.

Albert bi bil svoji materi, ne da bi ta prebledela, lahko rekel:

"Mati moja, nimava več denarja."

Mercedes ni nikdar občutila resničnega pomanjkanja. V svoji mladosti je mnogokrat govorila o ubožnosti, toda to ni isto: ubožnost in pomanjkanje sta dva enako zveneča pojma, med katerima pa je vendar cel svet razločkov.

Med Katalonci je Mercedes pogrešala marsikaj, a zato ji nikdar ni manjkalo drugih stvari. Kadar so bile v redu mreže, je bilo mogoče loviti ribe; kadar so prodali ribe, je bilo mogoče zboljšati mreže.

In poleg tega je bila tedaj čisto sama ter je imela skrbeti samo zase; zdaj je imela skrbeti za dva — in to brez vsakih sredstev.

Zima se je bližala; soba je bila vlažna in hladna, in Mercedes, v katere hiši so bile gorke vse prednje sobe in vsi budoarji, ni imela nikake kurjave; žena, katere sobe ni imela niti ene, še tako majhne cvetlice.

Toda imela je svojega sina . . .

"Mati," je rekel Albert v trenotku, ko je odhajala po stopnicah gospa Danglarsova, "če vam je prav, preštejva svoje bogastvo; vedeti moram, koliko imava, da uredim svoje načrte."

"Saj vendar nimava ničesar," odvrne Mercedes z žalostnim smehljajem.

"Toda, mati, pomislite: najprej tri tisoč frankov, in s temi tremi tisoči nama nameravam ustanoviti krasno življenje."

"Dete!" vzdihne Mercedes.

"Ah, moja dobra mati," pravi mladi mož, "po vaših mislih sem imel doslej preveč denarja, da bi poznal njegovo vrednost. A glejte, ti trije tisočaki so mi velikanska vsota, in na njo gradim čudovite, ki nama zagotovijo življenje za vedno."

"To praviš," odvrne uboga mati; "toda ali te tri tisočake sploh sprejmeva?" nadaljuje in zarudi.

"To se razume," pravi Albert odločno; "sprejmeva jih tem gotoveje, ker jih še nimava, kajti zakopani so, kakor veste, v vrtu male hiše v Meilhanskem drevoredu v Marseillu. Z dvesto franki prideva v Marseille."

"Z dvesto franki!" pravi Mercedes. "Kaj misliš, Albert?"

"O, posluživa se pošte in parnikov; vse sem preračunil. Do Chalonsa se vi peljete z vozom; vidite, mati, da postopam z vami kakor s kraljico; to je petintrideset frankov."

Albert vzame pero in piše:

"Voz do Chalonsa ..... 35 fr.
"Od Chalonsa do Lyona se odpeljete s parnikom; to je šest frankov ..... 6 "
"Od Lyona do Avignona zopet s parnikom; šestnajst frankov ..... 16 "
"Od Avignona do Marseilla sedem frankov ..... 7 "
"Drugi stroški za pot petdeset frankov ..... 50 "

Skupaj 114 fr.

"Reciva sto in dvajset," pristavi Albert smehljaje. "Kakor vidite, sem velikodušen, ali ni res, mati?"

"Toda ti, ubogo dete!"

"Jaz? Ali niste videli, da sem obdržal za se osemdeset frankov? Mati, mlad človek ne potrebuje udobnosti; sicer pa vem, kaj se pravi potovati."

"S posebno pošto in s komornikom."

"Na vse načine, mati."

"Naj torej bo!" pravi Mercedes. "Toda teh dvesto frankov?"

"Tu je dvesto frankov, in poleg tega jih imam še dvesto. Za sto frankov sem prodal svojo uro in za tristo verižico s priveski. Kako neumno je nositi priveske, ki so vredni trikrat toliko kakor ura. Vedno ta historija o izobilju. Torej sva bogata, in za vašo pot vam dam lahko dvesto in petdeset frankov."

"Toda ali imava v tej hiši še kaj plačati?"

"Trideset frankov, a to vsoto plačam s svojim deležem. In še vedno mi ostane za pot več kakor osemdeset frankov. Torej vidite, da imam vsega dovolj.

"Toda to še ni vse. Kaj pravite k temu, mati?"

In Albert potegne iz žepa majhno bilježnico z zlato zapono, ostanek prejšnjega luksusa ali spomin na katero izmed onih skrivnostnih žensk, ki so vstopale skozi mala vrata. Iz bilježnice vzame bankovec za tisoč frankov.

"Kaj je to?" vpraša Mercedes.

"Tisoč frankov, mati."

"Toda od kod jih imaš?"

"Poslušajte, mati, toda ne razburjajte se preveč."

In Albert objame svojo mater, jo poljubi ter se ozre v njo.

"Ne morete si misliti, mati, kako lepi se mi zdite!" pravi mladi mož z globokim čutom sinovske ljubezni. "Kakor ste najplemenitejša, tako ste tudi najlepša ženska, kar sem jih kdaj videl."

"Ljubo dete!" pravi Mercedes in zastonj poskuša zadržati solzo, ki se zalesketa v njenem očesu.

"Res, vaša nesreča je izpremenila mojo ljubezen v obožavanje.

"Jaz nisem nesrečna, dokler imam svojega sina," pravi Mercedes; "in tudi ne bom nesrečna, dokler ga bom imela."

"Ah, res," pravi Albert; "baš se ima pričeti preizkušnja. Saj veste, kaj je sklenjeno?"

"Ali sva kaj sklenila?" vpraša Mercedes.

"Da, sklenjeno je, da ostanete vi v Marseillu, dočim jaz odidem v Afriko, da proslavim svoje ime."

Mercedes vzdihne.

"Da, mati, včeraj sem vstopil med spahije," pristavi mladi mož in povesi oči skoro sramežljivo, kajti ni se zavedal, kako vzvišeno je njegovo dejanje; "mislil sem, da lahko prosto razpolagam s svojim telesom in ga prodam; izza včerajšnjega dne nekoga nadomestujem.

"Prodal sem se, kakor pravijo, in dražji sem, kakor sem si mislil," pristavi, poskušaje se smehljati, "kajti veljam dva tisoč frankov."

"Torej teh tisoč frankov? . . ." pravi Mercedes trepetaje.

"To je polovica vsote, mati; drugo polovico dobim v enem letu."

Mercedes dvigne oči proti nebu z izrazom, ki ga ni mogoče popisati: in po licih ji polagoma zdrsita dve svetli solzi, ki jih je dolgo skušala zadržati.

"Cena njegove krvi!" zašepeta.

"Da, če me usmrtijo," pravi Albert smehljaje. "Toda zagotavljam te, dobra mati, da bom hrabro branil svojo kožo; nikdar si še nisem tako želel živeti kakor zdaj."

"Moj Bog, moj Bog!" vzdihne Mercedes.

"In zakaj naj bi padel v boju baš jaz, mati! Ali je padel Lamoriciere, ta Ney juga? Ali je padel Changarnier? Ali je padel Bedeau? In ali je padel ta Morrel, ki ga poznava? Pomislite na svoje veselje, mati, kadar se vrnem v svoji lepi uniformi! Pravim vam, da mi bo pristojala krasno, in iz koketerije sem si izbral ta polk."

Mercedes vzdihne, a se vendar poskuša smehljati. Ta dobra mati je razumela, da bi ne bilo lepo, če bi pustila svojega sina, da bi nosil celo breme te žrtve sam.

"Torej," pravi Albert, "vidite, mati, da imate zagotovljenih za dobo dveh let štiri tisoč frankov in s tem boste ta čas lahko živeli."

(Nadaljevanje sledi.)

NASVETI
za dom, kuhinjo in gospodinjstvo
Zbira Mrs. S.

Krompir z mesom. Krompir skuhaj, ga ocedi in olupi in hladnega zreži na tenke kose. Kozo dobro namaži s sirovim maslom ali mastjo, posuj z drobtinami, nakar položi eno plast krompirja, nanjo eno plast kuhanega in sesekljanega prekajenega svinjskega mesa, nato spet krompir in spet meso, da je koza polna. Na vrh naj pride krompir, na katerega položi še nekaj koščkov sirovega masla. V lončku pa zmešaj kupico (cup) smetane ali mleka in dve jajci, polij to po krompirju in deni v pečico. Zraven daš solato.

Pomarančni šato. Zavri namesto vina pomarančni sok in zmešaj z razpenjenim rumenjakom. Sladkor mora prevreti s pomarančnim sokom (dene se pest sladkorja na sok ene pomaranče). Ta šato je za bolnike priporočljivejši od vinskega, posebno pa v vročinskih boleznih.

BODOČE PRIREDITVE NAŠIH DRUŠTEV IN KLUBOV

Seja direktorija org. Slov. doma vsak tretji ponedeljek v mesecu v Tamše prostorih.

12. junija. — Društvo Sv. Janeza Ev. št. 65 KSKJ., piknik v Sagadinovem parku.

10. julija. — Piknik društva "V Slogi je moč" št. 13 JPZS., v New Coeln parku na So. Howell Ave. pol milje južno od W. Grange Ave.

10. julija. Vrtna zabava (piknik) fare Sv. Trojice na cerkvenem zemljišču za šolskim poslopjem.

17. julija. Društvo "Sloga" št. 1 JPZS., piknik s proslavo 30-letnice v Howard parku.

24. julija. — Piknik društva "Združeni Slovani" št. 225 JSKJ., v Sagadinovem parku.

7. avgusta. Piknik društva 'Lilija' v Gazvodovem parku.

14. avgusta. Skupni piknik westalliških društvev v Kozmutovem parku v korist Slov. Avditorija v West Allisu.

28. avgusta. — Piknik Slov. Žen. Zveze št. 17, v Kozmuthovem parku.

11. septembra. Proslava 25-letnice društva "Bratje Svobode" št. 7 JPZS. v Jefferson dvorani, N. 27th in W. Fond du Lac Ave.

1. oktobra (sobota). — Društva "Napredna Slovenka" št. 6 JPZS., domača zabava v S. S. Turn dvorani.

24. julija. Piknik org. Slov. Doma v Gazvoda parku.

IMENIK
[Classified Business-Directory]
SLOVENSKIH IN SLOVENCEM NAKLONJENIH TRGOVSKIH PODJETIJ IN OBRTNIKOV

Rates for single insertions in this column (two 8 pt. lines) 15c per week; in advance for six months $3.50; one year in advance $6.00. — Each additional line 6c.

Milwaukee --- West Allis

Avto garaže in gasolin
KOSHAK LEO, 512 South 5th Street. — Tel.: BRoadway 2255.
PERKO'S GARAGE, 426 South 6th St. Tel.: BRoadway 3660.

Bab Babice (Midwife) in masaža
KRAPSHE MRS. THERESA M., 1103 South 86th St. — Tel.: GR. 3310.

Briv Brivci
WODVARKA JOS., 713 So. 6th St. — Tel.: ORchard 1084.

Cve Cvetličarji
DOBNICK JOHN, 935 W. National Ave. — Tel.: ORchard 3546.
SUBAN'S FLOWER SHOP, 1104 S. 11th Street. — Tel.: MItchell 5537.

Cev Čevljarji (čevlji po meri in popravila)
RIPPLE'S SHOE STORE, 629 West National Ave. - Tel.: MItchell 4762.

Cist čistilnice oblek
VIADUCT Hat Shop, 3504 W. Nat'l Av. Tel.: OR. 6630 (also Shoe Shine).

Den Dentisti
Dr. FRANTZ E. C., 526 W. National Ave. — Tel.: ORchard 1370.
Dr. GUENTHER, E. O., 6227 W. Greenfield Ave. — Tel.: GReenfield 6553.
Dr. KLEE C. G., 805 S. 5th St. (Stumpf Bldg.), Room 305. — Tel.: MI. 4790.

Dry Goods trgovine
SCHLOSAR'S Dry Goods, 5801—5805 W. National Ave. — GReenfield 4772

Dvor Dvorane
HARMONY HALL (Fr. Crnković), 939 South 6th St. — Tel.: OR. 3551.
KRALJ F., 6001 W. Madison St. - GR. 4670. Prodajamo pivo tudi na sodčke.
TAMŠE DVORANA, 739 West National Ave. — Tel.: ORchard 0917.

Foto Fotografi
FRANK SKOK'S, STUDIO, 1333 So. 61th St. — Tel.: GReenfield 0366

Foto-graverji (klišeji za slike)
NATIONAL ENGRAVING CO., 704 So 11th Street. — Tel.: MItchell 7710.

Glasba Piano accordions novi in rabljeni
ZAINER'S Accordion School, 1672 So. Muskego Ave. - Tel.: ORchard 6063. (Poučujejo štirje dobri učitelji.)
LIPOGLAVŠEK FLORENCE, 3601 W. Burnham St. — Tel.: ORchard 5351.

Go Gostilne in restavracije
ANDROJNA JOHN 1008 So. 44th St. Tel.: ORchard 6044.
BEVEC A. (The Wagon Wheel Tavern), 1217 So. 62nd St. — Tel.: GR. 6310
BEVŠEK FRANK, 183 South 2nd St. — Tel.: MArquette 1873.
CHOKEL JOSEPH, 750 So. Water Street. — Tel.: ORchard 7149.
ERSTE ANTON, (Sunset Tavern), 7408 W. Walker St. — Tel.: GR. 2284
FRANGESH ANTON, 2012 So. Kinnickinnic Ave. — Tel.: SHeridan 4204
GREGORCICH FRANK, 601 So. 6th Street. — Tel.: BRoadway 4178.
HUDAJ MARY, 161 South 1st Street. Tel.: BRoadway 4812.
IVANCHICH LOUIS, 625 So. 6th St. — Tel.: BRoadway 3143.
KAMBIČ MRS. MARY, 2023 So. Kinnickinnic Ave., - Tel.: SHeridan 4032
KOMAR ANTON, 1421-3 So. Barclay St. - OR. 6024. (Tudi sobe za samce.)
KOVAČIČ MATH in ANTONIJA, 600 So. 5th St. — Tel.: BRoadway 2581
KOZMUT WENZEL, Beloit Road. — Tel.: GReenfield 4113.
KOZUH LOUIS, 814 South 6th Street — Tel.: ORchard 0720.
KRALJ ANTON (Village Club), 1675 So. 44th St. — Tel.: ORchard 0516
KRASE ANTON, 7327 W. Walker St. Tel.: GReenfield 3450.
LENKO JOHN, 929 South 6th St. — Tel.: ORchard 5927.
LEVAR JOE, 801 So. 2nd St. Tel.: OR. 9798. - "Old time" milw. gostilničar.
MARN JOSEPH, 1101 So. 2nd St. — Tel.: ORchard 1918.
MAROLT JOSEPH, 813 South 1st Street. — Tel.: ORchard 5714.
MIKEK MRS. ANTOINETTE, 2061 N. 25th St. — Tel.: KIlbourn 4042.
MORN JOHN, 5732 W. Mitchell Street. Tel.: ORchard 1277.
NATLAČEN FRANK, 901 W. Bruce Street. — Tel.: ORchard 4808.
SAGADIN'S PARK (Park za piknike), 3800 W. Burnham St. Tel.: OR. 9469
SLUGA ROSIE (Silver Stripe Tavern), 3001 W. Walnut St. - Tel.: WE. 6049
TESHNER LEO, 2900 N. 12th Street. Tel.: COncord 3458.
TEVŽ JOHN, 317 So. Davidson Street. — Tel.: BRoadway 9021.
THE RIGHT PLACE, 211 So. 2nd St. — BR. 9117. — (Louis Cukjati, lastnik.)
TOMINŠEK IGNAC, 338 E. Bay St. — Tel.: SHeridan 4417.
TURCK MRS. SOPHIE, 6237 W. National Ave. — Tel.: GReenfield 9853
UDOVČ MATT, 3300 W. National Ave. — Tel.: ORchard 0445.
ZAINER MIKE, 3300 W. Cameron Ave. Tel.: HIlltop 8050.
ZUREY FRANK, 3201 W. Hampton Ave. — Tel.: HIltop 9961.

Groc Grocerije, mesnice in zelenjava
BRATANIČ JOHN, 1030 So. 60th St. — Tel.: GReenfield 9810.
BUTCHER ANTON, 122 W. Mineral Street. — Tel.: MItchell 4401.
FERKO MATH, 2312 So. K.K. Av. Tel. SH. 0180. - 1238 So. 16th St. MI. 3615
GLOJEK FERD, 1231 So. 62nd St. — Tel.: GReenfield 3743.
GNADER FRANK, 1100 South 11th Street. — Tel.: ORchard 0256.
KLAIĆ MARKO, 641 W. National Ave. — Tel.: ORchard 5717.
LIPOGLAVŠEK FRANK, 3601 West Burnham Street, Tel.: ORchard 5351
MUŠKATEVC CIRIL, 700 South 9th Street. — Tel.: ORchard 5077.
NOVAK'S FOOD MARKET, 607 So. 5th St. — Tel.: MArquette 4662.
NOVAK'S MARKET, 6301 W. National Ave. Tel.: GR. 2120. - Res.: GR. 1224
TERSKAN JOHN, 1217 So. 63rd St. — Tel.: GReenfield 9841.
TRKAY'S FOOD MARKET, 1010 So. 2nd St. — Tel.: ORchard 1838.

Ho Hoteli
THE GROVE HOTEL (Fr. Sedmak), 616 So. 5th St. — Tel.: BR. 5947.

Keg Kegljišča
MEDVED FRANK, 3328 W. Burleigh Street. — Tel.: HIlltop 9717.
REMIC MARTIN, 814 So. 5th St. — Tel.: ORchard 8645.
SCHARTZ JOHN, 1400 So. 7th St. — Tel.: ORchard 7147.

Klep Kleparji in instalaterji "furnacev"
DEMSHAR A., 2040 So. 92nd St. Tel. GR. 2644. Furnaces Vacuum Cleaned

Kro Krojači (obleke po meri in popravila)
MLAKER VINKO, 2531 W. National Ave. — Tel.: ORchard 2294.
REZEL JOHN, 6026 W. National Ave. Tel.: GReenfield 1170.

Lek Lekarne
BUDNER BROS., 537 W. National Ave. Tel.: ORchard 1031—1036.
FAY DRUG CO., Cor. So. 5th & W. Nat'l. Ave. — Tel.: OR. 2156—9964.

Maš Mašinerija in kotli, rabljena in popravila
PETER R. LOGUE CO., 1828 W. Pierce St. — Tel.: ORchard 2343.

Strojne delavnice (Tool & Die Works)
MEDVED TOOL & DIE CO., 325 W. Florida St. — Tel.: MArquette 5896. (Tools, Dies, Jigs, Fixt., Spec. Mach.)

Mleko in drugi mlečni izdelki
TIMM'S DAIRY, 3714 W. Burnham Street. — Tel.: ORchard 1679.

Obed ovalnice (lunches)
NATIONAL EAT SHOP, 614 W. National Ave. — Tel.: ORchard 3813.
STREAMLINE CAFE, Cor. So. 6th & W. National Ave. — Tel.: OR. 9878.

Obl Oblačilne trgovine
KRATCHNIK JOHN, 522 W. National Ave. — Tel.: ORchard 5075.
RICHMAN'S CLOTHES, W. Wisconsin & N. 2nd St. — Tel.: MArquette 3837

Očala (Optometristi)
DR. J. JANKOWSKI, 1015 West Mitchell Street. — Tel.: MItchell 7174. — Korektna očala. — Napenjanje oči povzroča glavobol

Odv Odvetniki
ERMENC JOHN JR., 2954 S. Logan Av. Tel.: SHeridan 6709. — Urad: 411 E. Mason Street. — Tel.: DAly 2240.
CLOJEK FERDINAND A., 5905 W. National Ave. — Tel.: GR. 1840
GLOYECK ALVIN JR., 805 S. 5th St. (Stumpf Bldg.). Tel.: MI 2707. Res.: So. 95th & W. Howard. - GR. 3396.
LUCAS N. F., 229 E. Wis. Ave. Tel.: DAly 1987. Res.: (7—8 zv.) 1314 So. 60th St. Tel.: GReenfield 3679.
SCHIMENZ MATH JR., 732 West Pierce Street. — Tel.: DAly 3284

Opr Oprema za trgovine.
BADGER FIXTURE CO. (Fr. Simonz, Prop.), 331 W. Juneau Ave. BR. 5075

Plu Plumberji
FRANGESCH VICTOR, 1701 South 71st St. — Tel.: GReenfield 0823.
FUZER PLUMBING & HEATING, 6406 W. Greenfield Ave. Tel. GR. 2787
ZAWERSCHNIK JOHN J., Cor. 47th & W. Nat'l av. — Tel.: MItchell 5481

Pogr Pogrebniki
JELENC JOHN R., 2316 W. Nat'l Ave. Tel.: MItchell 6065 — MI. 3278
SCHAFF JOHN, 704 W. National Ave. — 2435 W. Vliet St. Tel.: WEst 8420, res.: 1029 N. 24th St.; tel.: WE. 6357

Poh Pohištvo
HOTZ & MOHAUPT FURNITURE CO. 816 W. National Ave. - Tel.: MI. 3110
PRASSER FURNITURE CO., 838 W. National Ave. — Tel.: MItchell 1661

Prem Premog in drva
CHAPMAN FRANK, 3647 South Logan Ave. — Tel.: SHeridan 4950.
MRS. GORISHEK J. in SIN, 733 W. Virginia St. — Tel.: BRoadway 2879
NATIONAL COAL & SUPPLY CO., 1911 So. 80th St. — Tel.: GR. 4380.
P. ORDANOFF, 1034 So. 5th St. - Tel.: ORch. 8473; res.: ORch. 7347-W.

Radio Popravila
KODRICH FRED, 1026 W. Pierce St. - Tel.: OR. 4899-W - (Član "Sloge".)

Sadje in zelenjava
NU WAY FOOD Market, 529 W. Nat'l Ave. — Tel.: ORchard 9650. — Kompletna zaloga sveže grocerije, sadja, zelenjave in mesa po nizkih cenah.

Soda voda, pivo in mehke pijače
AREN Beverage Co., (Soda & Spring Water), 232 W. Bruce St.; MA. 1152
CRYSTAL SODA WATER CO., 617 W. Cherry St. — Tel.: MA. 0958.
SANITARY SODA WATER CO., 1430 So. 69th St. Tel.: GReenfield 3620.
WISCONSIN BOTTLING WORKS, 728 So. 7th St. — Tel.: MItchell 7620

Sten ski papir, okenska zagrinjala, barve
J. W. SCHEETS & SONS, Inc., 701 W. National Ave. — Tel.: MItchell 4433

Tesar Tesarji in kontrakt.
BRUNK WM., F. & SON, 622 W. Walker Street. — Tel.: MItchell 4460.
FIRST & KLAUS, 1101 So. 63rd St. — Tel.: GReenfield 5909.
PODKRIŽNIK GEORGE, 1208 South 62nd St. — Tel.: GReenfield 3743.

Urar Urarji in zlatarji
WELLSTEIN JOE & CO., 1116 West National Ave. — Tel.: MItchell 6653

Zavar ovalnina in notarijati
ERMENS FRANK S., 6227 W. Greenfield Ave., — Tel.: GReenfield 6158.

Zelez železnina
WACAK ANTON, 738 W. National Ave. — Tel.: ORchard 0704.

Zganje vina in likerji
CITY LIQUOR DISTR., (Babich & Koshe), 5833 W. Nat'l Ave. - Tel.: GR. 4297-5510. (Distr. of Hiram Walker)

SHEBOYGAN

Go Gostilne in restavracije
PLESEZ JOHN, 811 Indiana Ave. Tel.: 3348. (Poleg tudi trgov. z grocerijo.)
SUSHA JOE, 1036 Pennsylvania Ave. — Tel.: 2503.
SUSHA'S TAVERN & ROOSEVELT PARK, 933 Indiana av. Tel. 348-2400
ZORKO LEO, 902 Indiana Avenue. — Tel.: 2574.

Ho Hoteli
FALE FRANK, 836 Indiana Avenue. — Tel.: 94-W.

Restav Restavracije
GOLDEN GATE COCKTAIL BAR, 930 Indiana Ave. Tel.: 4325 (M A Pavell)

PORT WASHINGTON

Go Gostilne in restavracije
VOLOVLEK ANTON, 310 Franklin St — Telefon: 443.